

Balua ya pili ya Petili Ulongolelu

Balua ya 2 Petili yidandawula kuvya yayandikwi na mtumi Petili, nambu vasomi vamahele magono ago viyidakilana lepi lijambu lenilo. Yihotoleka mundu yungi ayandiki pahala pa Petili. Myandika idandawula kuvya mwene ndi mwealoli kwa mihu gaki kutama kwa Yesu pamulima na chitendu cha Yesu kung'amuka pamihu (musula ya 1:17-18). Ngati Petili ayandiki balua yeniyi, ndi yihotoleka ayandiki peavili ku Loma pagati mwaka 60 peamali kuvelekewa Kilisitu, kwakona lifwa laki. Mewawa Petili akuyikemela balua yaki ndi balua ya pili, na iyandika talehe ya kuyandika balua yeniyi pahala pa yila 1 petili, 2 Petili (musula ya 3:1). Ayandiki balua yeniyi kwa vandu voha vevakumsadika Kilisitu.

Petili iyandiki balua yeniyi ndava ya kuvakan-galisa mtima vandu vevakumsadika Kilisitu vatama kwa kumganisa Chapanga na kuvabesa vakotoka kuvalanda vawula va udese (musula ya 2). Avakulukisi vandu vavahakalila vandu vevijova kuvya Yesu akona kuwuya. Pahala paki ilangisa kuvya Chapanga ikavila lepi, nambu igana vandu voha vasanguliwa (3:8-9). Yeniyi ndi yikutihenga kutama bwina kwa kumganisa Chapanga (musula ya 3:14).

Gegavi

Petili akujimanyisa mwene kwa kuvajambusa vasomaji vaki 2 Petili (musula ya 1:1-2).

Kangi ndi akuvakumbusa kutama bwina muni Chapanga atipelili uhotola kutama wumi wa kunganisa mwene 2 Petili (musula ya 1:3-21).

Mewawa akuvabesa kuvala vawula vaudese, na kujova chindu chechikuvakolela vawula va udese pamwishu 2 Petili (musula ya 2:1-22).

Petili imalakisa kwa kuvakangamalisa mtima vandu vevakumsadika Kilisitu kutama bwina kwa kujitendeleka kubwela kwa Yesu Kilisitu kwa mala ya pili 2 Petili (musula ya 3:1-17).

¹ Nene Simoni Petili, mtumisi na mtumi wa Yesu Kilisitu.

Nikuvayandikila nyenye mwempokili sadika yilayila yabwina neju yetapokili tete, kwa njila ya ubwina wa Chapanga witu na msangula Yesu Kilisitu.

² Nikuvaganila ubwina wa Chapanga na uteke wamahele mukumanya Chapanga na Yesu BAMBU witu.

Mkemelewi na kuhaguliwa na Chapanga

³ Kwa makakala gaki ga chi Chapanga, Chapanga atipelili mambu goha getigana muni titama cha kumuyupa na kumlumba Chapanga kwa kumanya mwene mweatikemili titama nayu mkulu na ubwina waki mwene. ⁴ Ndava yenyo atipelili njombi yaki yikulu na zabwina zeajovili akutipela, muni ndava ya njombi zenizo muni muyepa mnogo uhakau weuvi

pamulima, na kuvya ngati Chapanga cheigana tivyai. ⁵ Ndava yeniyoy, mkangamala myonjokesa ubwina musadika, na ubwina winu myonjokesa mumanya winu, ⁶ mukumanya kwinu muyonjokesa kujilongosa mwavene, na mukuji-longosa mwavene muyonjokesa usindimala na mukusindimala muyonjokesa kumyogopa Chapanga, ⁷ na mukuyogopa Chapanga myonjokesa unkozi wa chiulongo na pa genago yonjokesa uganu kwa vandu voha. ⁸ Mkavya na mambu genago kwa umahela, yati mwivya lepi vakata nambu mwemhotola kukita gabwina na kuvatangatila vangi mukumanya BAMBU witu Yesu Kilisitu. ⁹ Nambu mundu mweangavya na mambu ago ivya ngalola, angahotola kulola vindu vya kutali na akosiwi kuvya amali kunyambiswa kumbudila kwaki Chapanga kwa kadeni.

¹⁰ Hinu ndi, valongo vangu mkangamala neju ukemela winu na uhaguliwa wewakitiwi na Chapanga uvyo lijambu leliyendelela changali mwishu muwumi winu, ngati mkatama chenicho mgwa lepi mukumbudila Chapanga. ¹¹ Kwa kukita genago yati myidikiliwa njwe kuyingila muunkosi wa magono goha gangali mwishu wa BAMBU na Msangula witu Yesu Kilisitu.

¹² Hinu yati niyendelela kuvakumbusa magono goha mambu aga, pamonga mmali kugamanya na mkangamili muuchakaka wemwaupokili. ¹³ Niwona ndi lijambu labwina kwangu, lukumbi lwoha lwenitama mumi pamulima apa, kuvakenyemusa na kuvakumbusa kuvala mambu aga. ¹⁴ Muni

nimanyili kuvya papipi yati nikuyivika patali higa iyi yeyifwa, ngati BAMBU witu Yesu Kilisitu cheanijovili hotohoto. ¹⁵ Hinu, ndi yati nikita chochoha chenihotola, muni nikafwayi mugakumbukai mambu aga lukumbi lwoha.

Tauwene ukulu wa Kilisitu

¹⁶ Lukumbi petivawulili kuuvala ukulu wa kubwela kwaki BAMBU witu Yesu Kilisitu, tava-jovili lepi humu za udese kuhuma kwa vandu vevachenjili. Tete talolili ukulu waki mwene kwa mihu gitu. ¹⁷ Tete tavi lukumbi lweapewili utopesa na ukulu kuhuma kwa Chapanga dadi, lukumbi lwami palwambwelili mwene mweavi na Ukulu Mkulu, lukajova, “Uyu ndi Mwanangu Mganu mweniganisiwi nayu.” ¹⁸ Kangi, tavete tayuwini lwami ulo kuhuma kunani kwa Chapanga, lukumbi patavili pamonga nayu panani ya chitumbi chamsopi.

¹⁹ Kavili, ujumbi wewajoviwi vamlota va Chapanga timanyili kuvya wavili wa chakaka na nyenye yati mkita chabwina ngati mukuuyuwani ujumbi wenuo, muni ngati hahi cheyikuvalangasila muchitita mbaka ligono pekwicha na Kilisitu mweavili ndondo peilangisa mumitima yinu. ²⁰ Neju pa ago, mkumbuka kawaka mundu mweihotola kudandaula mwene ujumbi kuhuma kwa Chapanga weuvili mu Mayandiku Gamsopi. ²¹ Muni katu kawaka ujumbi Chapanga wabweli lepi ngati vandu chevigana vene, nambu vandu vajovili ujumbi kuhuma kwa Chapanga valongwiswi na Mpungu Msopi.

2

Vawula va udese

¹ Pahumalili na vamlota vaudese pagati ya vandu, na mewawa vawula va udese yati vihumila pagati yinu. Vandu venavo yati viyingisa chamfiyu mawuliwu ga udese na kumbela BAMBU mweavagombwili, ndava yeniyoyati vakujiletela kuyongomela kwavi vene. ² Kavili vandu vamahele yati vakuzilanda njila zavi zezileta soni, ndava yavi, vandu vangi yati vakuyivevesa njila ya chakaka. ³ Ndava ya mnogo wavi uhakau yati vakujipatila mashonga kuhuma kwinu kwa kuvajovela humu za udese. Nambu Chapanga amalili kuhamula kuhumila kadeni kuvya yati akuvahamula, na avi mihu chakaka yati akuvakoma.

⁴ Yikavya Chapanga avahengili lepi lipyana vamitumi va kunani kwa Chapanga vevambudili, nambu avatagili pandu pepavi na mang'ahiso kuni vakungiwi minyololo kuchitita ng'ong'olo, vilindila ligono la kuhamuliwa. ⁵ Mewawa Chapanga ahengili lepi lipyana mulima wa kadeni, penapo peatonyisi fula yeyaletili manji gamahele gaugubika mulima wewavili na vandu vangamyogopa Chapanga. Nambu amsangwili Nuhu mweavi akuvakokosela vandu vakita gegakumganisa Chapanga, pamonga na vandu vangi saba. ⁶ Chapanga abunili milima ya Sodoma na Gomola, akayitinyisa kwa motu, akayikita yivya luhumu lwa mambu gegakuvapata vandu vangamyogopa Chapanga. ⁷ Amsangwili Lutu,

mweakitayi gegakumganisa Chapanga, ndi mweaviniswi na kutama kwavi kwa uhakau kwa vandu vevabelili Malagizu. ⁸ Loti atamili pagati ya vandu avo, na ang'ahiki neju mumtima waki kila ligono pealolayi na kuyuwana matendu gavi gahakau gevakitayi. ⁹ Hinu ndi, BAMBU amanyili chakuvagombola mukulingiwa vandu vevakumuyupa Chapanga, nambu amanyili kuvavika vandu vahakau mumbunu mbaka ligono Chapanga peihamula vandu va mulima, ¹⁰ ndi vala vevilanda umnogo uhakau weuhakasa wa higa na kuvevesa uhotola.

Vawula ava va udese ndi vinonopa mitima na vevimeka, vakuviliga na vavitopesa lepi viumbi vyevina ukulu vya kunani kwa Chapanga. ¹¹ Nambu hati vamitumu va Chapanga vana makakala neju kuliku vawula vaudese avo, nambu vakuvatakila lepi na kuvaliga viumbi avo palongolo ya BAMBU. ¹² Vandu avo veviliga chochoha chila vangachimanya. Ndi ngati hinyama yangali luhala, ndi vevilekewa na mwanakan-dahi vikamuliwa na kuhinjwa, kwevilanda chevawumbiwi. Yati vikomiwa ndava ya uhalabisa wavi vene. ¹³ Yati vilipiswa mang'ahiso ndava ya mang'ahiso gevahengili. Vene vihekelela kukita chochoha chechikuvaganisa mu mnogo wa higa zavi kangi ndi muhi njwee. Vandu venavo vana mwenendu uhakau na soni peviwungana na nyenye mukuvagongolela wa mselebuko wa muchakulya chinu, kuni vihekelela njila zavi za udese. ¹⁴ Mihu gavi gamemili ukemi na katu vileka lepi kumbudila Chapanga. Vene vakuvalongosa vandu vangay-

ima chakukangamala mumitegu ya kumbudila Chapanga. Mitima yavi yiyovalili kuvya na mnogo wa kuvya na vindu vyamahele. Vene vapewi likoto na Chapanga! ¹⁵ Vayilekili njila yaselede, vakayaga na kuyilanda njila ya Balaamu, mwana wa Beoli ndi mwayovalili kupata mashonga kwa kukita uhakau, ¹⁶ akaywangiwa ndava ya uhakau waki. Lipunda langahotola kujova, likalongela kwa lwami lwa mundu, adivalili lupengu lwa mlota uyo.

¹⁷ Vandu avo ndi ngati chinyepa zeziyumili ngati mahundi gegibuswa na mpungu, Chapanga avavikili matamilu gavi pahala pa chitita chikulu. ¹⁸ Vijova malovi gakumeka na gangavya gabwina, na kwa mnogo wavi uhakau wa higa kuvayonja vandu vala vevajibagwili magono gagaga na vandu vevitama mukumbudila Chapanga. ¹⁹ Vakuvajovela vandu yati vilekekeswa kuhuma kuuvanda, pamonga vene ndi vavanda va vindu vyevihabisa wumi wavi, muni mundu ndi mvanda wa chochoha chila chechimtalalila. ²⁰ Vandu vevamalili kulema muubuda wa mumulima kwa kugana kumanya BAMBU na Msangula witu Yesu Kilisitu, kangi vayidakili kukamuliwa na kuhotoleka lepi na uhaku, vandu venavo yati vivya vahakau neju kuliku pevatumbwili. ²¹ Ngayivi mbanga kwavi ngati ngavakotoka kumanya njila yeniyoyanganisa Chapanga kuliku kuyimanya na kangi kuyileka na kuyagisa malagizu gamsopi gevapokili. ²² Yivii ngati humu yeyijova, “Libwa liwuyila madekelu gaki lene” Na yingi yeyijova, “Liguluvi lelisambiswi libilinduka kangi

mumadakali!” Ndi cheyivili kwavi hinu.

3

Ligono la kubwela BAMBU

¹ Vankozi vangu, yeniyi balua ya pili yeniku-vayandikila. Mubalua zivili izo nilingili kuyumu-musa maholo gabwina muluhala lwinu kwa kuvakumbusa mambu aga. ² Nigana mkumbuka malovi gegajoviwi na vamlota vamsopi, na mihilu yila ya BAMBU na Msangula gemwapewili na vamitumi vinu. ³ Kwa kutumbula nigana kuvakumbusa hoti mu magono ga mwishu yati vibwela vandu vevilanda mnogo wavi uhakau yati vakuvavevesa nyenye, ⁴ na kujova, “Ajevili yati ibwela! Wu, hinu avili koki? Vagogo vitu vafwili na kila chindu chisigalili ngati chechavili kuhuma kuwumbwa kwa mulima, vindu ndi vilavila ngati chayavili kuwumbwa kwa mulima!” ⁵ Vandu avo, kwa kugana kwavi, vikosiwa kuvya kadeni Chapanga ajovili, kunani na pamulima pawumbiwi. Mulima wawumbiwi kuhuma mumanji na kwa manji, ⁶ na mewawa kwa manji gamahela, manji gamahela gegagubiki mulima na kuyongomesa. ⁷ Na kwa lilovi lilalila la Chapanga, kunani kwa Chapanga na mulima wa magono aga zivikiwi muni zitinyiswa kwa motu. Zivikiwi mbaka ligono lila la uhamula penapo vandu vangamyogopa Chapanga pevihamuliwa na kuhalibiswa.

⁸ Nambu, vankozi vangu, mkoto kukosiwa chindu chimonga! Palongolo ya BAMBU ligono limonga ndi ngati miyaka elufu na miyaka elufu

ngati ligono limonga. ⁹ BAMBU ikavila lepi kugakita gala geavahaidili ngati vandu cheviho-lalela ikavila. Mwene akuvasindimalila aganili lepi hati mundu mmonga ayaga, nambu igana kila mundu aleka kumbudila kwaki Chapanga.

¹⁰ Nambu Ligono la BAMBU yati libwela kwa kukenyemusa ngati kubwela kwa muhiji. Ligono lenilo kunani kwa Chapanga yati kuwusiwa kwa chigigi chikulu, vindu vyoha vyevivili kunani yati vitiniswa na kuhalibiswa. Mulima na vindu vyoha vyevivili mugati yaki yati vitiniswa.

¹¹ Ndava muni kila chindu chihalabiswa namuna yenyo, wu nyenye mganikiwa kuvya vandu va namuna yoki? Mganikiwa kutama chamsopi na kumtopesa neju Chapanga, ¹² mukulindila Ligono lila la Chapanga na kulikita libwela kanyata. Ligono lenilo kunani yati kutiniswa kwa motu na kuhalabiwa, na vindu vyaki vyevivili kunani yati viwungunyuka kwa motu. ¹³ Nambu tete, tilindila cheajovili Chapanga, tilindila kunani kwa mupya na mulima wa mupya ndi pandu pala kila mmonga ikita ga kumganisa Chapanga.

¹⁴ Hinu vankози vangu, pemwilindila Ligono lila, mkita chemwihotola kuvya vamsopi changabuda palongolo ya Chapanga na mtama nayu kwa uteke. ¹⁵ Na nyenye mkoto kukosewa usindimala wa BAMBU kuvya ndi fwasi ya kusanguliwa, ngati mlongo witu Pauli cheavayandikili kwa luhala lweapewili na Chapanga. ¹⁶ Ago ndi geayandiki mubalua zaki zoha peilongalela lijambu lenilo. Mubalua zaki gavili mambu gamahela geginonopa kugamanya,

ndi vandu vayimu na veving'anamuka, ngati cheving'anamusa pandu pangi pa Mayandiku Gamsopi. Ndi vikulukisa kukomiwa kwavi vene.

¹⁷ Nambu nyenye vankozi vangu mmalili kumanya lijambu ili. Hinu mjiyangalila mkoto kuyagiswa na mabudilu ga vandu vangayidakila Malagizu, na kugwa kuhuma mukuyima kwinu cha kusindimala. ¹⁸ Nambu muyendelela kukula mukumanya BAMBU witu na Msangula Yesu Kilisitu. Ukulu uvywa kwaki, hinu na hati magono goha gangali mwishu! Ena.

Ngoni Bible Version Translation Project

The New Testament in the Ngoni language of Tanzania

copyright © 2020 The Word for the World International

Language: Chingoni (Ngoni)

Contributor: Pioneer Bible Translators

Ngoni New Testament

The Word for the World International

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2023-04-13

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 14 Apr 2023

5cd08b72-e4bf-504c-ac82-b15a8451524d